

REZGÉSEK ÉS HULLÁMOK 1.

Vizsgah 2012. 01. 05.

név	EHA-kód	email-cím	min. elf. jegy

Munkaidő 4 óra. Használható: Bronstein, órai jegyzet, zsebszámológép.

1. Egy csillapított harmonikus oszcillátor mozgásegyenlete: $\ddot{u} + 2\beta\dot{u} + \omega_0^2 u = f(t)$

$$\text{Legyen } \Omega^2 = \omega_0^2 - \beta^2 > 0; \quad T = 2\pi/\Omega; \quad q = e^{-\beta T/2}; \quad f(t) = \begin{cases} 0, & \text{ha } t < 0 \\ 2, & \text{ha } 0 < t < T/2 \\ -1, & \text{ha } T/2 < t < 3T/2 \\ 0, & \text{ha } 3T/2 < t \end{cases}$$

Az $f(t)$ gerjesztő függvény megérkezése előtt a rendszer tartósan nyugalomban volt az origóban, a függvény lefutása után, $3T/2$ idő elteltével ismét ebbe az állapotba kerül.

Mennyi a komplex ω síkon a rendszer sajátfrekvenciáját ábrázoló, $\Omega + i\beta$ koordinátájú pont irányszöge? Numerikus végeredményt kérek, 4 tizedes pontossággal! Ábrázoljuk az $f(t)$ és az $u(t)$ függvények menetét! Mi az $u(t)$ függvény maximális és minimális értéke? (Segítség: először rajzolj! A megoldás során NEM KELL integrálni! A q -ra vonatkozó egyenlet egyik hamis gyöke -1.)

2. Számítsd ki a következő, $T = 2\pi/\Omega$ szerint periodikus $f(t)$ függvény Fourier-sorának együtthatóit:

$$f(t) = \begin{cases} \sin 3\Omega t, & \text{ha } t \in [0, T/6] \text{ vagy } t \in [T/3, 2T/3] \text{ vagy } t \in [5T/6, T] \\ -\sin 3\Omega t, & \text{ha } t \in [T/6, T/3] \text{ vagy } t \in [2T/3, 5T/6] \end{cases}$$

Tanács: először rajzold le az $f(t)$ függvény menetét!

3. Számítsd ki a következő, nem periodikus $f(t)$ függvény $F(\omega)$ Fourier-transzformáltját:

$$f(t) = \begin{cases} 0, & \text{ha } t < 0 \\ e^{-\beta t} \sin \Omega t, & \text{ha } t \geq 0 \end{cases}$$

Ábrázold az $f(t)$ és az $F(\omega)$ függvényeket!

4. Egy lineáris golyós-rugós rezgő rendszer négy, egy vonalban elrendezett golyóból áll, melyeket három rugó köt össze. A rendszer hosszirányban szabadon mozoghat, nincs falhoz kötve. A tömegek sorban: 4, 5, 5 és 4 kg, a rugóállandók: 20, 50 és 20 N/m. Határozd meg a sajátfrekvenciákat és a normálmódusokat! A $t = 0$ kezdőpillanatban a golyók kitérése rendre 10, -3, -5 és 0 cm, kezdősebességük zérus. Add meg a második golyó mozgásának pontos időfüggvényét! Lesz-e, és ha igen, mikor leghamarabb egy olyan pillanat, amikor a golyók helyzete és kezdősebessége megegyezik a $t = 0$ pillanatbelivel?